
Vinnare av Statsvetenskapliga förbundets uppsatspris 2008

Statsvetenskapliga förbundets uppsatspris ska ges till en uppsats som presenterats på årsmötet av en yngre forskare. Vid bedömningen ska inte enbart vedertagna vetenskapliga kriterier för publicerbarhet användas utan även kriterier som exempelvis ”nytänkande”. Detta för att ge möjlighet för just yngre forskare att vinna.

Förfarandet gick till så att varje arbetsgrupp nominerade en uppsats. Därefter valde en kommitté, bestående av Magnus Jerneck, PerOla Öberg, Lily Lanefeldt och Helena Stensöta ut en vinnare bland de nominerade uppsatserna. Eftersom de olika arbetsgrupperna agerade på olika sätt i nomineringsförfarandet avstår jag från att redovisa vilka som nominerats och presenterar istället endast den vinnande uppsatsen.

Vinnare av priset blev Mikael Persson som tilldelades priset för uppsatsen ”Did the egalitarian reforms of the Swedish educational system equalize levels of democratic citizenship?” Uppsatsen var samförfattad med Henrik Oscarsson men endast Mikael tilldelades priset som också gjort den största delen av arbetet med uppsatsen – ett krav för att han skulle kunna motta priset. Kommitténs motivering till valet var att uppsatsen var mycket välskriven och metodologiskt avancerad i hanteringen av data. Den behandlade dessutom ett intressant ämne och kom fram till nya forskningsresultat. I uppsatsen studerade författarna effekten av utbildningsreformen i mitten av 1990-talet då gymnasieskolan skulle omvandlas till

”en skola för alla” (Prop. 1990/91:85; SOU 1997:107). Uppsatsen undersökte om reformen har inneburit några effekter i form av minskade skillnader när det gäller politiskt deltagande, kunskap, uppmärksamhet och förtroende mellan studenter med olika utbildningsbakgrunder. Det huvudsakliga resultatet var att reformen inte uppnått de avsedda effekterna. Skillnaderna mellan grupper med olika utbildningsbakgrund tycks bestå. Uppsatsens innehåll beskrivs på följande sätt av författarna själva:

”I mitten av 1990-talet genomfördes en stor reform av det svenska gymnasiesystemet som syftade till social utjämning under parollen ”en skola för alla”. I den nya enhetliga gymnasieskolan förlängdes yrkesförberedande utbildningar från två till tre år. En direkt konsekvens blev att även studenter på yrkesförberedande utbildningar fick betydligt mer omfattande samhällskunskapsundervisning (100 timmars lektionstid), en typ av utbildning som tidigare endast förekommit i mycket blygsam omfattning.

En central målsättning med gymnasiereformen var att försöka minska den stora klyftan i politiska kunskaper, deltagande och förtroende som konstaterats mellan studenter på praktiska och teoretiska gymnasielinjer. Konventionell visdom från pedagoger och skolforskare ger tydliga förväntningar på att en så omfattande ökning av så kallad ’civic education’ bör leda till mätbara effekter, framför allt genom ett ordentligt lyft i politisk kunskap och deltagande bland studenter på yrkesinriktade utbildningar.

Men etablerade föreställningar skall som bekant utsättas för hårda prov. Vi presenterar en omfattande undersökning angående huruvida det gap mellan individer som genomgått studieförberedande respektive yrkesförberedande gymnasieutbildningar minskade som en effekt av gymnasierefor-

men. Svaret är nej. Inte på någon punkt har reformen lyckats utjämna de systematiska skillnaderna mellan individer som genomgått studieförberedande respektive yrkesförberedande utbildning. Kunskaps-, deltagande- och förtroendegapet mellan studenter på yrkesinriktade och teoretiska gymnasieutbildningar kvarstår oförändrat.”

Uppsatsen kan laddas ner på statsvetenskapliga förbundets hemsida <http://>

swepsa.statsvet.uu.se/Portals/7/Pdf/4_Mikael%20Persson_Henrik_Oscarsson.pdf eller rekquireras från författarna. Vi gratulerar till äran samt prissumman på 5000 kronor.

HELENA OLOFSDOTTER STENSÖTA